

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
Биро за развој на образованието
(СКОПЈЕ)

Примено:	26.08.2013		
Организација:	Број:	Принт:	Вредност:
07	12/69		

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11) и член 30 од Законот за основно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 103/08, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12 и 24/13), министерот за образование и наука ја утврди Наставната програма по **физичко и здравствено образование** за VI одделение на деветгодишното основно образование за учениците со оштетен слух.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
РЕПУБЛИКА СРБИЈА

**ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО
ОБРАЗОВАНИЕ**

VI ОДДЕЛЕНИЕ

ДЕВЕТГОДИШНО
ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ

Скопје, 2013

1. ЦЕЛИ НА НАСТАВАТА ЗА VI ОДДЕЛЕНИЕ

Ученикот/ученичката:

- да изведува вежби за правилен физички развој (оформување на телото) и развивање на базичната моторика на движење и спортување и усвојување моторни знаења умеења и навики.
- да ги увежбава и усвршува техниките на одење, трчање, скокање во далечина и височина, со позитивни влијанија врз развојот на функционалните и моторички способности;
- да ги усвојува и увежбава основните спортско - технички знаења од гимнастиката и ритмиката, и позитивни влијанија за развој на психомоториката и општата координација на локомоторниот апарат во просторот;
- да усвојува народни ора од родниот крај и современи танци, да ги развива моторичките способности сообразени со музиката и ритмот;
- да ги усвојува спортско техничките знаења од ракометот, кошарката, фудбалот, одбојката и пинг - понгот и да ја подобрува општата моторика, како и специфичната моторика на движење со топка и координацијата во просторот;
- да научат што е шах, кои се придобивките од шахот (развивање на интелигенцијата, како и стекнување сознанија дека процесот на учење во училишни услови може да се реализира низ форма на играта шах).

2. КОНКРЕТНИ ЦЕЛИ

ТЕМА: ВЕЖБИ И ИГРИ ЗА ПРАВИЛЕН ФИЗИЧКИ РАЗВОЈ И ПОДГОТОВКА			
Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ да применува вежби за растегнување, јакнење и лабавење на мускулите за обликување на телото и движењата; ♣ да ја подобрува општата физичка подготовка правилно да изведува вежби за позитивен анатомско-физиолошки, функционален и моторички развој; ♣ да ги развива физичките способности (брзина, издржливост, рамнотежа, прецизност, флексибилност и координација). 	<p>Комплекси вежби за обликување и оформување на телото и движењата и стимулирање на растот и развојот</p>	<p>Комплекси вежби</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Вежби за раменскиот појас, вратот и горните екстремитети. ❖ Вежби за трупот (стомачна и грбна мускулатура). ❖ Вежби за карличниот дел и долните екстремитети. ❖ Комплекс вежби на партер. ❖ Комплекси вежби со поскокнувања и скокања во место и движење. ❖ Комплекс вежби на рипстоли и други справи. ❖ Комплекс вежби со реквизити. ❖ Комплекси вежби за развивање на силата. ❖ Вежби за истегнување и лабавење. ❖ Трчање. ❖ Елементарни и штафетни игри. ❖ Вежби за превенција од деформитети и корективни вежби. ❖ Вежби и игри за усвојување моторни знаења, умеења и навики.

ТЕМА: АТЛЕТИКА

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичкага:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➡ да ја увежбава и усовршува атлетската техника на трчање, скокање и фрлање (развој и усовршување на координирани движења на рацете со носете); ➡ да ја увежбава и усовршува атлетската техника на висок старт и истрајно трчање (развој на издржливост и аеробни способности); ➡ да ја увежбава и усовршува атлетската техника низок старт поврзано со брзо трчање (мерење време на брзо трчање); ➡ да ги увежбава и усовршува скоковите во далечина и височина (развој на скокалност, координација и експлозивност). 	<p>Трчање: техника на правилно атлетско трчање; техника на висок старт и трчање; техника на низок старт и брзо трчање - мерења на време.</p> <p>Штафетно трчање</p> <p>Скокање: техника на скок во далечина од место; техника на скок во далечина со залет - „згрчена“ техника; техника на скок во височина – „ножички“.</p> <p>Фрлања: топче во далечина и цел</p> <p>Штафетни игри (со користење справи и реквизити)</p>	<p>Старт</p> <p>Брзо трчање</p> <p>Истрајно трчање</p> <p>Одроз и одразна нога</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Изведување висок старт со даден знак за старт (на места и старт) и трчање на 100 или 200 метри (со мерење на време во зависност од можноста на учениците). ❖ Изведување низок старт со користење три знака и тоа: на своите места; подготви се и сега (или старт). ❖ Изведувањето на стартот со настојување за брзо тргнување и експлозивно истрчување (мери време со штоперица на брзо трчање на 40 метри). ❖ Изведување техники на атлетски скокови во далечина и височина во четири фази (залет, одраз, лет и доскок) со мерење на должина и висина на скоковите. ❖ Прескокнување природни препреки. ❖ Штафетни игри

ТЕМА: ГИМНАСТИКА СО РИТМИКА

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➡ да усвојува, увежбува и да ја усовршува техниката на елементите од партерна гимнастика и акробатика; ➡ да изведува висови и нишања на справи за истегнување и да прави вежби за превентива од појава на телесни деформитети; ➡ да се воведува во одење и потскокнување на ниска греда за развој на координација и рамнотежа и усовршување - подобрување на способностите на локомоторниот апарат во целина; ➡ да ги усвојува техниките на прескокнување; ➡ да се осособува за правилно и координирано ритмичко одење и трчање. 	<p>Акробатика: техника на изведба на колут напред; техника на изведба на „свеќа“; техника на изведба „мост“; техника на изведба стој на раце со опирање на носете до сид; челна вага. Висови и нишања: Висови и нишања на справи (вратило, карики, разбој, рипстоли, осници). Ниска греда: одење по ниска греда; одење со потскокнување; одење и вртење за 180°. Ритмика: гимнастичко чекорење; ритмичко одење и трчање; ритмичко потскокнување и скокови; комбинации на ритмички движења со музика; ритмички вежби со реквизити. Полигон</p>	<p>Акробатика Прескоци Ритмика Естетско држење Грациозност</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Изведување вежби од гимнастиката: Акробатика, прескоци преку јарец, вежби на ниска греда, висови и нишања. ❖ Штафетни игри со усвоени елементи од атлетиката и гимнастиката. ❖ Комплекс вежби од корективната гимнастика за ученици со телесни деформитети, како и комплекс превентивни вежби за ученици предиспонирани кон телесни деформитети.

ТЕМА: ТАНЦИ

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ да усвојува, увежбава и да усовршува народни ора и современи танци; ➤ да ги развива моторичките способности во корелација со музика и ритам на движење; да ја развива естетската компонента за став и држење на телото. 	<p>Народни ора: три народни ора по избор на учениците и наставниците; начини на држење за раце и движење во простор. Држење на телото во танците Чекори во танците Современи танци: современи танци по избор (2)</p>	<p>Имиња на народни ора и танци Музика и ритам Корелација</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Повторување на научените народни ора и современи танци. ❖ Усвојување чекори, движења и игра на нови 3 (три) народни ора, карактеристични за традициите на просторите на живеење. ❖ Вежбање на брзината на изведбата на танците (со поспоро и побрзо темпо).

ТЕМА СПОРТСКИ ИГРИ

Активностите од темата *Спортски игри* се надоградуваат на активностите од претходните одделенија. Доколку учениците не избрале одреден спорт во претходните одделенија, ги изучуваат основните елементи на спортот.

ТЕМА: РАКОМЕТ

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➡ да усвојува, увежбава и да усовршува основни ракометни ставови и движења, основни техники на додавања и фаќања на топка во место и движење; ➡ да развива манипулативна моторика; ➡ да развива моторички движења на екстремитетите и специфична ракометна координација во простор; ➡ да развива експлозивна сила на мускулатурата на рацете и нозете; ➡ да се воведува и да ги применува правилата на ракометната игра; ➡ да го развива духот на спортско коректно натпреварување и фер - плеј. 	<p>Ставови и движења: основни ракометни ставови: паралелен, дијагонален и дијагонално бочен; додавање и фаќање топка во место и движење (на различни висини од телото) со една и со две раце. Водење: водење топка во место и движење со лева и десна рака (праволиниско и со промена на насоката и брзината на движење). Удари: удари на гол од место и движење (со и без скок) Игра: игра на еден и на два гола со примена на правила; примена на ракометни елементи во штафетни игри.</p>	<p>Ракомет Ракометна топка Голмански простор од шест метри Седмерец - пенал Девет метри Скок - шут Тричекор Чекори</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Вежба: Ставови и движења во ракометот, без и со топка. ❖ Додавање и фаќање топка во место (со промена на растојанието) со една рака во висина на гради и одбиена од подлога, додавање и фаќање над глава, додавање и фаќање на топка во парови во движење со освојување на простор, комбинирано додавање и фаќање на топка со водење и удар на гол. ❖ Водење топка во место и движење (праволиниско), водење со промена на правец и интензитет, водење топка со лева и десна рака на изменично помеѓу препреки, комбинирано водење со додавање, фаќање и удари на гол. ❖ Демонстрира удари на гол од место (6, 7 и 9 метри), удари на гол во движење со водење топка (со и без скок), комбинирани удари на гол со додавање, фаќање и водење топка. ❖ Играње на еден и два гола со примена на правила.

ТЕМА: КОШАРКА

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ да усвојува, увежбава и усовршува основни кошаркарски ставови и движења, основни техники на додавања, фаќања и водење на топка во место и движење; ➤ да развива манипулативна моторика и координација во просторот; ➤ да развива општи и посебни моторички движења на локомоторниот апарат; ➤ да го развива духот на спортско – коректно натпреварување и фер - плеј. 	<p>Ставови и движења: кошаркарски ставови и движења (паралелен и дијагонален) Додавање и фаќање: кошаркашко додавање и фаќање топка во место и движење (во висина на гради, глава и над глава) Водење: кошаркашко водење топка во место и во движење Шутирања: шут на кош од место Игра: игра на еден кош со примена на научени елементи и и модифицирани правила</p>	<p>Кошарка Кошаркарски ставови Комбинирано водење Дупла топка при водење-чекори</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Вежбање ставови и движења без и со топка. ❖ Додавање и фаќање топка во место (со промена на растојание) со две раце во висина на гради и одбиена од подлога, додавање и фаќање над глава, додавање со една рака. ❖ Додавање и фаќање топка во парови во движење со освојување на простор, комбинирано додавање и фаќање топка со водење. ❖ Водење топка во место и движење праволиниско, со промена на правец и интензитет, водење топка со лева и десна рака наизменично помеѓу препреки, комбинирано водење со додавање и фаќање топка. ❖ Шут во кош од место со промена на растојание и позиции (слободни фрлања од помало растојание, од лева и десна страна со и без користење на табла и др.). ❖ Организира игра (со модифицирани правила) на еден кош. ❖ Штафетни игри со научени елементи од кошарката.

ТЕМА: ФУДБАЛ

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ да ги усвојува, увежбава и совладува основните елементи во фудбалот; ➤ да развива координација во простор, да ги подобрува функционалните и физичките способности; ➤ да ја осознае улогата на моториката поврзана со елементите и движењата со фудбалската топка; ➤ да усвојува техника на додавање и примање на топката и шутирањето на гол; ➤ да го развива духот на спортското фер - плеј однесување. 	<p>Основни елементи во фудбалот (техника) Додавање и примање топка со нога, глава и гради Водење топка Удари на гол со нога и глава Голманска техника</p>	<p>Фудбал Жонглирање со топка Гол во фудбалот Статива и пречка Пенал Офсајд Корнер Дупл пас Фаул Аут Фудбалско истралиште</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Вежби за слободно водење топка во фудбалот. ❖ Вежбање на фудбалско додавање и примање топка во парови и во место. ❖ Вежбање фудбалско шутирање во ѕид со прифаќање одбиена топка. ❖ Вежби за шутирање на гол со внатрешен, надворешен и горен дел од стапалото. ❖ Вежби за примање топка со гради и колено. ❖ Шутирање на гол со глава. ❖ Центаршут на топка. ❖ Играње мал фудбал со правила. ❖ Елементарни и штафетни игри со топка за фудбал. ❖ Организација на напревари.

ТЕМА: ОДБОЈКА

Цели	Содржини	Поими	Активности и методи
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ да ги усвојува, увежбава и совлада основните елементи во одбојката; ➤ да ги развива и да ги подобри скопноста, моторичките и функционалните способности; ➤ да ја усвојува техниката на правилно одбивање топка со прсти и чекан и да научи да сервира; ➤ да го развива духот на спортското фер - плеј однесување. 	<p>Основни елементи во одбојката (техника)</p> <p>Одбивање топка со прсти и „чекан“</p> <p>Примање топка со прсти и „чекан“</p> <p>Сервирање на топка</p>	<p>Одбојка</p> <p>Одбојкарски став</p> <p>Одбојкарско одбивање</p> <p>Одбојкарско примање</p> <p>Одбојкарски сервис</p> <p>Одбојкарска мрежа</p> <p>Ротација на играчите</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Вежбање на основните одбојкарски ставови - висок, среден и низок. ❖ Вежбање на одбивање топка со прсти и со „чекан“ од вид индивидуално. ❖ Вежбање на одбивање на топка со прсти и со „чекан“ во парови на блиско растојание без мрежа и преку мрежа. ❖ Вежбање на примање топка со прсти и „чекан“ индивидуално и во парови на блиско растојание без мрежа и преку мрежа. ❖ Вежбање на школски сервис - индивидуално и во парови. ❖ Примена на сите елементи во игра. ❖ Организација на натпревари.

ТЕМА: ПИНГ-ПОНГ

ЦЕЛИ	Содржини	ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ да ги усвојува, увежбава и совладува основните елементи во пинг - понгот; ♣ да ги развива координацијата, брзината, прецизноста и функционалните способности; ♣ да ја усвојува техниката на ударите и на сервирањето во пинг-понгот; ♣ да го развива духот на спортското фер - плеј однесување. 	<p>Основни елементи и техника во пинг - понг</p> <p>Држење рекет</p> <p>Сервирање на топчето</p> <p>Удар со форхенд на топчето</p> <p>Удар со бекхенд на топчето</p>	<p>Пинг - понг</p> <p>Маса за пинг - понг</p> <p>Мрежа</p> <p>Рекет</p> <p>Топче</p> <p>Форхенд</p> <p>Бекхенд</p> <p>Нетс</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Вежбање на држење на рекетот (класично, пенхолдер и кинески). ❖ Вежбање на сервирање. ❖ Вежбање на форхенд удар. ❖ Вежбање на бекхенд удар. ❖ Вежбање на враќање на ударите.

ТЕМА: ШАХ

Цели	Содржини	ПОИМИ	АКТИВНОСТИ И МЕТОДИ
<p>Ученикот/ученичката:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ да се поттикнува да развива интерес за играње шах; ♣ да се оспособи да ја стимулира фантазијата, креативноста и љубопитноста во текот на изучувањето на играње шах; ♣ да се оспособув за логично размислување; ♣ да се поттикнува за развивање на свеста за сопствениот напредок и јакнење на мотивацијата; ♣ да се поттикнува да ги запознава и да ги почитува принципите за фер - плеј однесување, како и да го почитува тугото мислење. 	<p>Поставување на фигурите и нивно движење по шаховските правила</p> <p>Вредност на фигурите во шаховската игра</p>	<p>Шах</p> <p>Бели и црни шаховски полиња</p> <p>Шаховски фигури: крал, дама, ловец скокач, топ пешак.</p> <p>Рокада</p> <p>Матирање</p> <p>Реми</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Вежбање на отворање на шаховските фигури. ❖ Поставување рокада за заштита на кралот. ❖ Изведување акција за напад. ❖ Вежбање акција за матирање.

НАСТАВНИ ТЕМИ – ПОДРАЧЈА КОИ СЕ РЕАЛИЗИРААТ ВО ДОГОВОР СО РОДИТЕЛИТЕ

**ПЛИВАЊЕ СО АКТИВНОСТИ НА ВОДА И ОБУКА
СКИЈАЊЕ СО ОБУКА
ИЗЛЕТИ И ПЕШАЧЕЊА
УЧИЛИШТЕН СПОРТ
СПОРТСКИ ШКОЛИ**

Напомени за начинот на планирање и реализација на наставната програма

Во паралелките во посебните основни училишта и во посебните паралелки при редовните основни училишта составот на учениците е изразито хетероген. За учениците со посебни образовни потреби, согласно видот и степенот на попреченоста, треба да се практикува строго диференциран и индивидуализиран пристап во рамките на воспитно – образовниот процес. Ваквиот приод е во функција на нивните индивидуални специфични потреби, а, се очекува да резултира со развивање на индивидуалните потенцијали, и, секако максимални академски постигања.

Во тој контекст, наставниците кои реализираат настава со овие ученици треба:

- да се обидат при изготвувањето на планирањето (доколку видот и степенот на попреченоста на учениците во паралелката го дозволува тоа) да планираат исти содржини, цели и активности за целата паралелка;
- за учениците во паралелката чиј вид и степен на попреченост не дозволува наставниците да планираат исти содржини, цели и активности за целата паралелка, тогаш за нив треба да планираат парцијална партиципација во рамките на содржините, целите и активностите кои ги реализира целата паралелка;
- доколку видот и степенот на попреченост е многу сериозен наставникот пристапува кон изготвување интерен индивидуален образовен план за тие ученици во рамките на адаптираните наставни програми (при изготвувањето на индивидуалниот образовен план наставникот може да користи наставни содржини и цели и од наставните програми од претходните учебни години). Кога наставникот во индивидуалниот образовен план користи наставни содржини и цели и од наставните програми од претходните учебни години, треба да ги наведе одделението, содржините, како и целта на нивното повторно обработување.

3. ДИДАКТИЧКИ ПРЕПОРАКИ

Наставата по физичко и здравствено образование учениците со оштетен слух во шесто одделение се реализира со 3 часа неделно, односно 108 часа годишно.

Наставната програма за физичко и здравствено образование за учениците со оштетен слух се организира и реализира на совладаните елементи од наставните програми . Програмата овозможува континуитет на претходните наставни програми со вградување на спецификите за возрастa и нивнага слушна оштетеност и содржините кои доаѓаат како надградба во темите синтетизирајќи ги научените елементи од спортовите и новите елементи кои треба во

наставата да се научат сообразно со способностите и можностите на учениците со цел да се постигне повисок квалитет во наставата и поширок спектар на совладани елементи од спортовите и постигнување на здравствени ефекти.

Првата тема *Вежби и игри за исправен физички развој и подготвока* останува како општа и основна потреба на учениците за перманентно подигнување на општите физички способности и подвижност на локомоторниот апарат и организмот во целина, а потоа за зацврстување на нормалното природно држење на телото во мирување и во движење, за што наставниците треба да обратат внимание на изборот и влијанието на вежбите, елементите и игрите со одмерено дозирање и разновидност во работата да се задржи и унапреди интересот и мотивацијата за вежбање. Наставниците треба да обратат посебно внимание учениците правилно да ги изведуваат елементите со реквизити и помагала адекватно на способностите и возраста. Наставникот во подготвителниот дел од часот треба да обрне повеќе внимание на оние мускулни групи кај кои ќе има поголемо оптоварување во активностите кои следат во главниот дел од часот и да планира токму тие мускули да имаат повеќе загревање и истегнување за да не дојде до некои повреди.

Другите наставни теми наставникот треба да ги насочи кон совладување на новите елементи, правилно да се изведуваат и воедно да го подигне спортското знаење на повисоко ниво.

Наставникот го следи морфолошкиот статус на учениците и презема мерки при евентуална појава на телесни деформитети и тоа со засилен интензитет и внимание кон овој проблем со примена на адекватни комплексни вежби. Поради тоа на секој час по физичко и здравствено образование задолжително се изведуваат вежби за оформување на телото и движењата, а наставникот треба на учениците да им задава и домашни задачи за вежбање на вежби за оформување на симетрично тело и движења.

Преку овој предмет учениците се мотивираат редовно и правилно да вежбаат, да размислуваат за своето тело и правилно да го развиваат, како и за своето здравје (правилно да го чуваат и заштитуваат).

Преку овој предмет на наставникот му се овозможува употребувајќи ја својата креативност и професионалност правилно да го насочи растот и развојот на учениците.

Наставникот на почетокот на учебната година треба да направи снимање на психофизичкиот, емоционалниот и социјалниот статус и психомоторните способности на секој ученик со оштетен слух како и задолжителна проверка на здравствената состојба. Наставникот е должен да ги почитува лекарските наоди и препораките кај оние ученици кои имаат прележана некоја болест или имаат проблеми со кардиоваскуларниот систем и, секако, да знае дали имаат забрана за вежбање или со нив да се работи со ограничена и намалена физичка активност.

Пред почетокот на часот наставникот е должен да ги предупреди учениците со оштетен слух да го извадат слушното помагало.

Наставникот треба за време на часот да е свртен со лице кон учениците и преку вербална, гестовна комуникација и практична демонстрација да им ги објаснува новите и сложени вежби. Кај некои ученици поради нивната оштетеност на слухот

се јавува емоционална нестабилност, слабо интересирање и мотивација и ригидно однесување. Затоа наставникот со својот пристап треба да ги заинтересира и мотивира учениците преку предвидените вежби и игри да доживеат емоционално задоволство, радост и ведрина како и да развијат поголема самодоверба. Сите ученици, без разлика на нивните способности и полова припадност треба да бидат вклучени во групните активности и секој ученик треба да се стимулира да постигне најмногу од своите можности и секое негово постигање да се вреднува како личен рекорд со можност во иднина да го подобри. Целта на физичкото и здравствено образование е да се обезбеди атмосфера на релаксација.

Кај учениците со оштетен слух се развиени брзината на визуелна перцепција, памтењето на цртежи и движења, како и способноста за синтеза и анализа на визуелниот материјал. Затоа, наставникот преку лично покажување и демонстрација им објаснува некои посложени техничко - тактички елементи, а преку очигледни средства (слики и видеоснимки) овозможува да ги видат врвните спортисти како најдобро и без грешки ги изведуваат спортските активности. Сето наведено им помага на учениците да формираат визуелна слика на вежбата или движењето.

4. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Според Законот за основно образование, Концепцијата и целите на наставната програма по физичко и здравствено образование, постигањата на учениците од четврто до шесто одделение се оценуваат комбинирано – описно со изведување на бројчана оценка во текот на наставата, а на крајот на полугодното и на годината со бројчана оценка..

При формирањето на бројчаната оценка наставникот води сметка за сите постигања на ученикот во наставата, бидејќи сите тие се подеднакво важни. Имено, тој бројчаната оценка ја формира според ангажирањето на ученикот, спортското знаење, физичкиот напредок и способностите, залагањето, редовноста, комуникацијата, фер - плеј однесувањето, соработката и помагањето, исполнувањето на здравствено - хигиенските услови и навики пред, за време и по изведувањето на наставата. Треба да се земаат предвид и објективните и субјективните фактори кои влијаат на нивната психичка состојба и, секако, врз нивните постигања бидејќи внатрешната мотивација на ученикот е битен фактор кој ја детерминира можност да учи, да вежба и да се развива. Кај некои ученици се зема предвид и степенот на оштетеноста на слухот и периодот кога е настаната и, секако, и тоа влијае врз нивните постигања. Во физичкото и здравственото образование нема посебни часови за оценување. Наставникот на секој час ги следи постигањата на ученикот во сите компоненти, ги евидентира и на тие основи формира оценка. Пожелно е наставникот за секоја тема да води сопствена евиденција каде секој ученик ќе го оценува описно со дескриптивна скала на проценка и кај оние теми каде што е изводливо да се водат чек листи каде ќе се запишуваат бројчаните резултати кои ќе ги постигаат учениците и така полесно ќе се следи нивниот развој и ќе се стимулира нивниот напредок. Важно е да се напомене дека кога учениците ќе направат грешки при увежбувањето на некои

елементи и вежби наставникот не треба да е негативно настроен, треба да реагира без тензија, да им укаже на грешката и да ги коригира. Наставникот треба тоа да го прави со позитивен и пријатен однос на комуникација, и со тоа ученикот ќе се мотивира и ќе добие волја да се поправи и да го научи тоа што се бара од него и, секако, ќе има поголеми постигања. На часот по физичко и здравствено образование наставникот посебно внимава наставата да ја изведува без никакви стресови или стрес ситуации, да нема конфликти, така што ученикот секој час треба да го заврши со позитивно емоционално чувство. Физичките способности и можности кај учениците со оштетен слух се различни, па поради тоа наставникот не смее од нив да бара или поставува какви било норми за оценка. Секој индивидуално се оценува врз основа на залагањето и способностите, редовноста и другите елементи. Индикаторите на здравјето (психомоторните и функционалните способности) не се норми за оценување, тоа се елементи за наставникот да знае кога и колку може да го оптовари ученикот во границите на позитивното влијание.

Наставниот предмет е задолжителен. Застапен е со 3 часа неделен, односно 108 часа годишен фонд.

5. ПРОСТОРНИ УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Програмата во однос на просторните услови се темели на Нормативот за простор, опрема и наставни средства за деветгодишното основно училиште донесен од страна на министерот за образование и наука.

6. НОРМАТИВ ЗА НАСТАВЕН КАДАР

Наставната програма во шесто одделение во основното образование може да ја реализира лице кое завршило:

- факултет за физичка култура – наставна насока;
- дополнителна дефектолошка дообразба;
- филозофски факултет - Институт за дефектологија, дипломиран дефектолог;
- дефектолошки факултет, дипломиран дефектолог.

Изготвил: работна група,

координатор Марија Симонова, советник во Бирото за развој на образованието - Скопје

Контролирал: м-р Митко Чешларов, раководител на сектор во Бирото за развој на образованието – Скопје

Одобрил: м-р Весна Хорватовиќ, директор на Бирото за развој на образованието - Скопје

7. ПОТПИС И ДАТУМ НА ДОНЕСУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програма по *физичко и здравствено образование* за шесто одделение на деветгодишното основно образование за учениците со оштетен слух, на предлог на Бирото за развој на образованието, ја утврди

на ден -----

Скопје

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

Бр. 11-3987/1

19 08 / 20 13 год.
СКОПЈЕ

Министер,

Спирidon Ристовски

